

SZOMBATON SEP. 16. 1848.

Ügyszoba Országut Kunewalder ház Lukács és társ. nyomdájában. Egyedül itt fogadtatnak-el az előfizetések is.

Előfizetés.

Pesten.
Félévre helyben . . . . 6 ft. pp.
Negyed évre . . . . . 3 ft. pp.
Egy hónapra . . . . . 1 ft. pp.

Felelős szerkesztő : **Lauka Gusztáv.**

23-ikSZÁM.

Vidéken előfizethetni minden postahivatalnál.

Előfizetés.

Vidéken.
Három hónap vidékre 3 ft. 24 kr.
Hat hónap . . . . . 6 ft. 48 kr.
Egy év . . . . . 13 ft. 36 kr.

Kiadó
Lukács László.

(D O N G O.)

Markotányos-nő.

Szép volt ő, de meghalt.

Meghalni ott, hol Mari meghalt, dicsőség!

Tudjátok e hol halt meg Mari a

Szent Tamásnál!

A történet egyszerű, de érdekes!

Midőn a pesti önkényes zászlóalj Pestről a táborba indult, volt a zászlóaljban egy Jónás nevezetű fiatal ember is.

Ez a Jónás nevezetű fiatal ember 1844-ben Debreczenben volt diák.

Mint minden diáknak Jónásnak is volt szeretője.

A Jónás szeretője Mari volt. — Jónás nem tudott többet Mariról kipuhatolni, mint annyit, hogy leány, s Marinak hívják. Mari Jónásról nem többet, mint hogy férfi s Jónásnak hívják.

A viszony egészen francia genreben kezdetett meg.

Jónás egy fellegtelen nyári délután a piarczra ment görög dinnyét várarolni.

A görög dinnyét áruló asszony mellett egy barna piros mintegy 20 éves leányzó tátotta a száját.

„Kendé ez a széplány néném asszony?”

„Nem az enyém biz a kedvesem, az uton szedtük fel, s úgy hoztuk be Debreczenbe!

„Hugám becületemre mondom csinos gyerekek!” —

„Ne tréfáljou a tehens urfi, ilyen szegény lánnyal.”

„Isten verjen engem agyon ha tréfálok hugám! van e szeretőd?”

„Vot

„S jelenleg nincs?

„Fájdalom nincs!”

„Fogadj-el hát engem hugám, meglásd hogy megbecsüllek”

„Itt a kezem. Isteo ugyse elfogadom.

„Bizony okosan teszi kedvesem, hogy ezt a szegény leányzót elfogadja, isten áldja meg érette!” —

Jónás Marit karon fogta és haza vezette.

Ah mi isteni napokat éltek eleinte. Jónás boldogsága első hetében úgy nézett ki, mint egy aszalt stokfisch, Mari mint egy hollandi hering.

Ujjal mutogatának az utcán e gyönyörű párra. Jónás boldog voll Mari szerencsés, in compagnie irigylendők.

Miért hogy a világon semmi jó sem marandó!?

A második hétben a szerető pár komolyab gondolatokba süllyedt. Jónás lelkiismeretesebben

kezdé Marit szemügyre venni, hiányokat fedezett fel, s elhitéte magával, hogy ezen hiányoknak ő az okozója.

Szegény Mari! ő hiányaiban is imádta Jónást!

Jónás azonban másképp gondolkodott. Ő erősen hitte a Metempsihosist, s félt, hogy ha Marit olly mértékben rombolja, majd holta után, czudarul meglakol. De gyenge szive, nem merte a még gyengébb szivü Marival tudatni azt, mit lelkében határozott, miért egy hétig még együtt maradának.

Jónás kétségbe esett egy hétre, s inni kezdett. Mari megnyugodva a végzésben fenségesen éneklé:

Jer vidám csolnakos s a t.

Jónás miután az előtt is ivott, de most egy hétig rettenetesen ivott szörnyü ort kapot.

Császár vörös ort. Mari elborzadt ezen ortól. Fájdalom Mari monarchista volt nem republikanus.

Jónás észrevette a császár vörös hatást, s mosolygott. Jónás pessimissta volt. Neki sublimior szerelem kellett. Mariból pedig minden sublimitas kiköltözött. Egy csendes holdvilágos éjszakán a temetőbe csalta a halovány leánykát, egyenes positurába nyomta magát, s jobb kezével egy zöldellő sirra mutatva, balkezevel megfogva Mari balkezeit, így kezdett ömlengeni:

Elmulik a tavaz,

El a tél, a nyár,

Bennünket is Mari
Illyen forma vár. (a sirt értette.)

Oh de van valami:
Azt emlékezet,
Ez a meddig élünk
Mindég élvezet,

Azért hát mig élünk
Én nem feledlek —
De most csak megvallom,
Hogy nem szeretlek!

Mari prosában felelt:

Imádott Jonásom! vannak az embernek
gyengeségei, de melly gyengeségek számtalan-
szor erősségekre vezetnek, én tehát erősen ki-
nyilatkoztatom, hogy kivéve a császár vöröst
minden színt szeretek, de illy színű orral nem
tudnám szeretni Adonicust sem. Azért repedj
meg bár árva szív, de válnunk kell.

Jonás egyet fordult, nagyot sohajtott, s a
temetőben hagyta Marit s engelt on.

Elszakadtak ők mint levél a fáról.

Négy évig azt sem tudták egymásról él-
nek-e. —

1848-ban Pestre jött Mari!

Amint az utcán tévőzva sétálgatna, a to-
borzók középett megpillantja Jonást. Ah minő
öröm. Jonás négy esztendeig rettenetesen piti-
sálván császár vörös orr helyett, szederjes ké-
kellő orrt kapott.

Ezen szín ellen nem volt kifogása a kedves
gyermeknek. Jonás is megismeré őt. Mennyire
meghízott és megszépült Mari! lehetlen volt Já-
nosnak ellen állni. Örök hűséget esküdtek.

S hogy el ne szakadhasanak, Mari még az
nap beállott markotányosnőnek.

Szent-Tamásnál az első haubicz Marit találta.
Jonás örülten rohant a hideg tetemre, sirt, ordi-
tott. Mind haszontalan.

A haubicz veszedelmes, sőt halálos sebet
vágott a szép Mari testén.

Jonás ezen egyszerű epitaphiummal adta át
szép kedvesét a halhallanságnak.

Marit a legszebb teremést

Itt rontá egy haubicz el.

Felhívás.

Jertek össze, jertek össze
Jertek össze férfiak —
Hogy mi győzünk az világos —
Az nem látja csak, — ki vak.

Hisz még csak Kanizsánál van,
Kanizsa ám messze van —
S mindössze csak ötvenezer
Rendes katonája van. —

Várjuk be őket Budáig,
Buda vára ám erős —

Kétszáz ezer emberünk van,
Mind a kétszáz ezer hős.

Ha ő elkezd ostromolni,
Vissza ostromoljuk őt —
Mi ötven ezerszer lövünk
Midőn ő ezerszer lőtt.

Sánc is lesz ám Buda körül,
Azt nem könnyen mássza át.
Mert az tiz Klafter magas lesz,
S pénzért sem kap lajtorját.

Hát még a sok menykő ágyu,
Bomba, kartács, és golyó!
Gyilkoló kongrer rakéta,
Mesterséges hid folyó —

Rettenetes lelkesedés —
A millyen még soh sem vót,
A hazaért halni tudó,
Oláh, német, rác és tót.

A kormány, a nemzetülés,
S több másféle hivatal
Buda alatt lesz te neked,
Horváthország ravatal.

Jertek össze, jertek össze
Jertek össze férfiak,
Hogy mi győzünk az világos,
Az nem látja csak ki vak,

Ördögszekér.

Pro memoria.

A mult héten midőn ama nagy szelvész
volt, egy poczkos nemzetőröcske ör álláson lévén
beugrott a faköponyegbe, történt pedig hogy a
roppant vihar ezt is elsodrá helyéből és úgy vág-
ta a földhöz a benlevő nemzetőrrel együtt, hogy
az abból ki nem bujhatott, így kéntelen lévén a
következő esözést is ott kívárni . . . tudom átkoz-
ta magába a sok ludhus!, a mitől meghízott. —

Dixi

Egy magyar paraszt polgártárs pénteki he-
tívásárkor két fülemitét árulgatott e szavakkal:
Lerchn Lerchn. — Hát „was kost das?“ szollí-
tám meg az atyafit, ez azonba fejét csóválá és ezt
felelte: „Nem tok én uram egy szót se többet
németű ezt is notárus uramtól tanultam, hogy leg-
alább ha kérdik mi madarat árulok, hát németű
is tudjam. Azonba ha megakarja venni
uramöcsém, hát magának egy üst forintért adom.

Hogy száza a dinnyének bátyó? szollíték
meg egy dinnye árus parasztot. Száz a tiz forint
jön a felelet hevesi polgártársamtul (különben

csányi lakos.) Hát egyenként nem adná? Ha ad
egy huszast egyért egyér, ugy oda adom akár e-
gész kocsiival is.

Megyei himnus.

Charmant! tekintetes s nemzetes vármegye,
Mindig illy vitéz lő legyen lelked lelke.
S mindig illyen nemes jószágos kegyelmed:
Hogy egy g a z e m b e r is pardont kapjon tőled.

Vitézlségedet röviden írom fel,
Mars ő istensége rózsaszín körmivel:
Hat hete szüntelen készülsz a csatába, —
S hat hetes dictio foly a bizottmányba . . .

Egyik táblabíró veresboros kulacs, —
S örökösen röhög mint egy árki pipacs.
A másik szüntelen sületleneket szól,
Igy lopja az időt a vészes hazától.

Amaz, mint egy redves vén tinóri gomba,
Sertéséről beszél komjával a zugba.
Ott egy véres gömböcz büfög a táblánál
Hogy ő is megtudna még vivni Z e n t á n á l

De ezt csak titokban sugja bruderjának
Titkos sötétség kell az odvak baglyának.
S ha aztán eljöne vélünk a csatába:
Hogy hozná a hasát? egy nagy targonczába.

A mi meg jószágos nemes kegyelmedet
Illeti, Ulászló sem győzne meg veled;
Holott egy csavargó hazaárulónak,
Egy valóságosan metternich-olasznak,

Ollyan dicsőséges itéletet hoztál,
A millyet egy róka, a farkasnak csinál
Izgatta a népet, hogy az uj kormánynak,
Akármit parancsol, vállat se huzzanak.

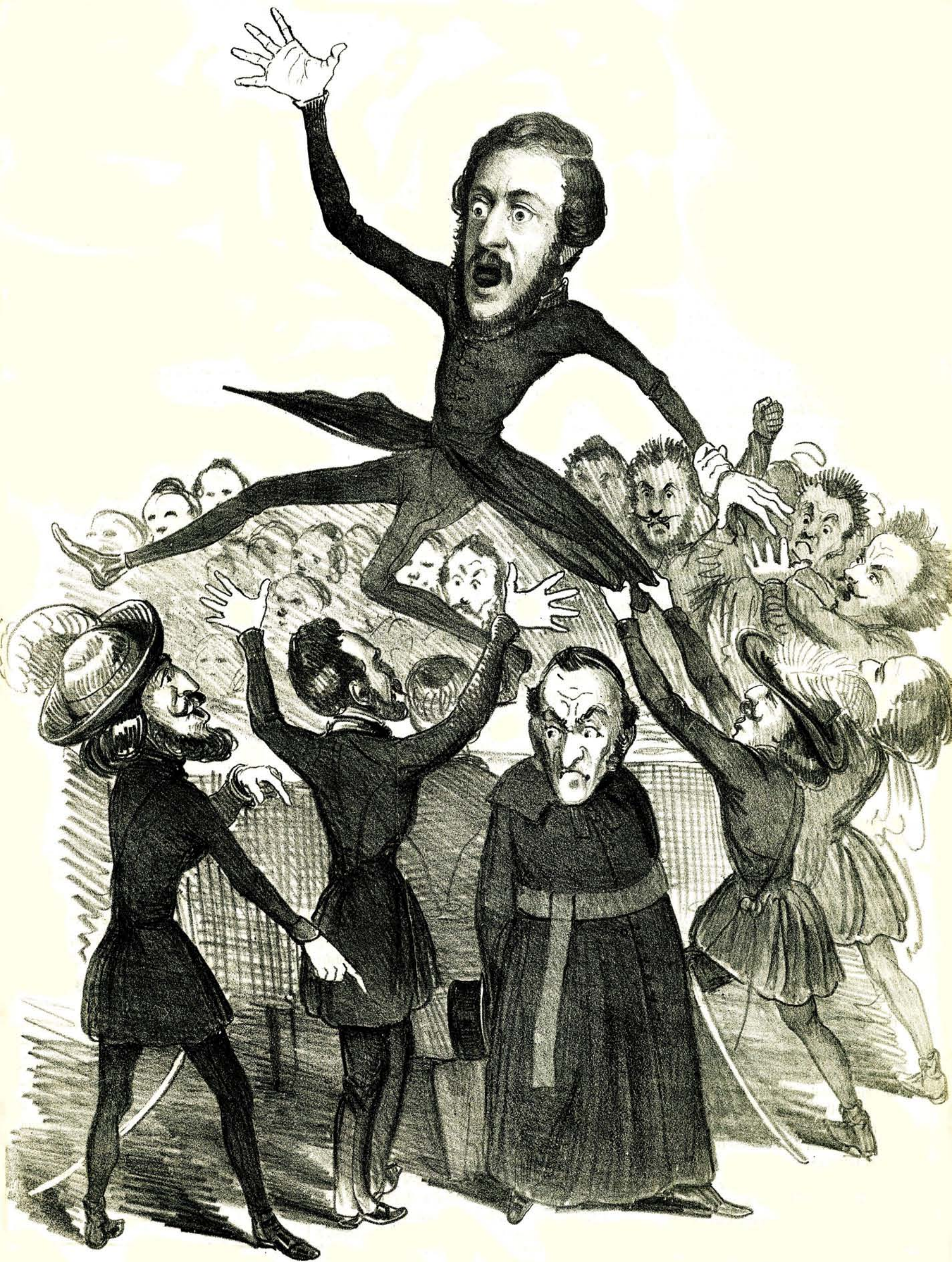
A feketesárga zászlót már kiütik,
Batthányit Kossuthot ebrudon kivetik
Hogy épen annyit tesz nemzetörnek lenni —
Mint a magyar hazát a tótoknak adni.

S több illy istentelen praedicationoval
Ámitá a népet, rücskös á g y a s á v a l,
Ki mint egy elüzött kastos csámpás lyra —
A bujtogatásra románczot is íra.

És te nemes, kegyes táblabírói nyáj
Nékiek milly dicső itéletet hozál:
Kiküldél egy szelid juhász bunda forma
Táblabíró a nagy inquisitiona;

A ki, noha a tényt tán husz tanu vallá:
Őket nagy lelkűen ártatlannak mondá, —
S ugy elérzékenyült szép di u r n u m á v a l:
Hogy du e t t e t s í r a g r ó f á g y a s á v a l. — —

Tóth Endre.

A cultus minister, s a helvét, s ágostai vallást követők konferentiája.

Némi tanácsok a nemzeti zsinatra.

a) Éljen a coelibatus! — A megtért, s az erényességben szilárd Ágoston nem keresett feleséget. — A testi ösztönöket fékezze az ész, a víz, a munka, s a háznál egy vén anyó, mellette egy sánta, vagy jó háti cipővel, vagy golyóval ellátott szolgáló. —

b) A fejnek tudni kell mit csinál a láb, kéz, és a többi tagok — s ezeknek viszont a fejtől kell kérni tanácsot, s utmutatást — innen a világi hatalom nem gátolhatja az egyház fejével szabad közlekedésünket: érdekében van azonban tudni s látni ha vajjon e közlekedés nem terjed-e tovább a dogmánál s morálnál az az a szellemiek-nél? s ez oknál fogvást volt jelen Constantin császárnál is a niceai zsinaton, s a vitakozó püspököket nagy türelemmel hallgatta, de belé nem avatkozott a vitakozásba. —

c) Az egyházi lap biztosítsa maga magát szép, válogatott, érdekes, és még a szószéken is használható tárgyak által — melly lap sem a szívnek nem nyújt táplát mint számolhat előfizetőkre?! —

d) A vasárnapok iránti intézkedés maradjon meg a régi — legyen a világi hatóságok ezentuli kötelessége is felügyelni, hogy ünneprontások ne történjenek. — Mi a bójtót illeti: egész három század mult el az apostolok idejétől fogva, s a keresztények a husos és bójteles étek közötti különbségről mit sem tudtak — bójtjuk t. i. állott egy általános koplalásból — legyen elég egy héiben egyszer (pénteken) lust nem enni = s tán elég lesz a nagy bójtót fekete vasárnapról kezdeni? — kinek a bójteles étel árt, az bátor lélekismérettel lust ehetik „Lex naturalis praecedat positivam.“

e) Kérjük meg a világot, hogy annyira no boszonkodik a barátokra, mikor egyszer azokat Gyöngyös is szereti — a fraterokat azonban küszöbüljük ki a zárdákból — a szegény ember hibás véleményében, hogy ők is papok, piszkos kezüket csókolja. —

f) Ha a városok, s faluk előjárói azaz ügyelendek, hogy a vasárnap délutáni isteni szolgálat előtt hegedü ne címzozgjon a csap-székekben, ugy könnyebb leend a kóbor cselédet a templomba imára, s egy kis tanításra előidézni.

g) Uraim! a ritualét semmivel sem kell szaporítani — van benne elég — s ez eleget fordítsuk magyar, s más anya nyelvekre — a latin missale maradjon — a breviarium legyen akár latin akár magyar — csak hogy ki kell belöte küszöbülni ama számtalan lectiókat, mellyek igen hasonlítanak a mennyei hitlakathoz — a bold. szüz álmához — és a tót pokolnizsalarhoz. — Ördögöt sem szükséges többé üzni. —

h) Mig zörög a fegyver hagyjuk fel az ájtatos társulatokkal — ugy látom egyébre van szükségünk, mint a contemplativ életre. —

i) Ama szertartás, melly a gyermekek első

áldozásánál eddig szokásban volt elég jó s cél-szerű — csak jó szónok is legyen, ki ez alkalommal megindítsa a sziveket az iv is legcélszerűbben fejezzék be az ismeretes „Téged Isten dicsérünk-ke!“ s egy érzékeny egyházi beszéddel. —

k) A kerületi alesperes választása legyen az illető kerületi papságnál, — a megerősítés legyen a püspöké. Az esperes ne legyen tudatlan pimasz, ki rokoninak ne tudjon sem utmutatást, sem tanácsot adni — de fondorkodó se legyen, — s a kerületet ok nélkül ne piszkolja a püspök előtt, hogy az által kegyelmeket vadásszon, — ha paptársai ellen bujtogatja a népet — ha hamisan vádolja rokonit, — vagy azok hibáit pletykás nyelvvel nagyítja, — ha gyáva irigykedésből sirtás paptársainak, fosztassék meg azonnal bivatalától, s csekélyebb helyre tétessék át. —

l) Hogy a segéd lelkészek elkülönözve, elszigetelve, s független éljenek a főnököktől (mint ezt némelyek kívánják) nem helyeslem — ha itt ott számözve van a főnökök és káplányok között szeretet tárjen vissza — Uraim! egy kereszténynek szent kötelessége még az ellenszenveken is győztesnek lenni! — „Unus alterius onora portate“ mond az Apostol, s azért csak együtt éljenek uraságtok ezentul is.

m) Pártolom a budapesti lelkészek levelének ötödik, és hatodik pontját — szerénys illendő hosszúságu kaputban is akarok a templomon kívül járni, — az atillát a világiaknak hagyom, kalpag alatt kövér pofámmal ma kktuz volnék, a három szög kalapot viselni nem kötelesség, —

n) A bucsu járását tiltani nem lehet — természetében van az embernek a váltóztatást még az ájtatosságban is szeretni — a világ megváltóta nem csak a templomban, hanem a pusztában is imádkozott s élete utolsó perceiben a szivemelőolajfák begyén. — Mint vándorok e földön különös vágyunk, és hajlamunk vagyona szarándokoskodásra — innen van, hogy még a muselman is ott hagyván hazáját felkeresi Meccát, hogy az illyes bucsu alkalmával, hová tán ezer meg ezer ember csődül, semmi visszaélés ne történjen ki kívánhatja? — de tán e bajon is némileg lehetne segíteni? az illető lelkész, intse a búcsúra készülöket, hogy magukat jól viseljék — a község rendeljen felvigyázokat, s így visszajövetkor lehet egy sort sózatni a garázdára. Ha (mitől isten örizzen) valamelyik gazember eliná a templom zászlóját, tudom hogy megadja kétszeresen megadja az árát most, mikor a templom terhe egyedül a községé.

o) A szerzetesek fegyelme álljon mindenkinek az ő becsületességében egy szeretettel teli előjáró jó tanácsaiban — becsületes asztalban, de csak egy meszely borban töltsék az üres időt magok közt néha a szomszéd plébánusokkal ne nézzenek egy másra mint a tigrisek, magány házhoz ha csak lehet menjennk ketten, ruhájok egyforma legyen, p. o. egy ránczos reverenda, s

teve szőr öv magas kalappal, — szabad legyen a kalap is.

p) Hogy a nép magának válasszon papot, s azt tetszése szerint elüzze ezt uraim ne engedjük! legyen ez ezentul is a püspökök dolga. —

q) Élünk e világon, hol az összeütöközések s kelemetlenségek elkerülhetetlenek — gyakran van bajunk világi polgártársainkkal is, — már hogy az illyen esetekben a pap mindenkor csak a rövidebbet huzza, épen csak azért mivel pap, igazságosnak nem látom, — ne győzzön sem a pap, sem a világi, de győzzön az igazságos ügy s az illyes esetekben látom egy vegyes választmánynak. — Ha mi üdvözítönk eme tanácsát „Qui te percudit in dextera, praebere illi sinistram“ betü szerinti értelemben veendjük, s mindenkor a papokra alkalmazandjuk ugy nem leend senki boldond papnak menni, hogy egyre csak pofonokat kapjon.

r) Ha (mint ezt némelyek indítványozták) egy plébánosnak elég 300 v. ft. és egy köblös föld ugy a lelkész még rántásnak való lisztet is kénytetik szomszédjától kérni, még pedig személyesen. —

s) Uraim! a becsületes ember s jó keresztény mindenkor lelki gyakorlatokban vagyona ott az irás — itt az épületes könyvek.

t) Ha némely elaggott kir. tiszt egy két ezer v. forintból álló nyugdíjat is huzhat, tán egy kétszáz váltót a lelkész is megérdemel ha megvénül, vagy más nyomoruságba esik, — s ezen öszveghből aztán élösködjük hol tetszik. —

u) Kóbor és kolduló papokat nem kell túrni a világ a papok megvetéséből könnyen megyen át a vallás megvetésére.

* * * József.

MŰVÉSZET.

Szerelmei Miklos műkönyomdájában Pesten megjelent, és minden mű- és könyvtárban, a kir. tábla itéletével együtt 1 pengő forinton Szentmáriay Ferencz arczképe, ki 1795-iki május hava 5-én Budán a vérmezőn Martinovics és társaival Magyarhon szabadság vértanujaként esett el.

A mű szorgalommal, ügyességgel, és művészi tapintattal van kivive, s bizonyos minden szabadlelkű magyarnak kedves emlék leend, ki hazája boldogságáért és szabadságáért, szintugy mint a nemeskeblű Szentmáriay örömet óntaná életét.

Ajánljuk e képet mint műemléket is a közönség figyelmébe.